Raadsvoorstel

Commissievergadering	:	Ruimte
Titel	:	Ontwerp gemeenschappelijke regeling hûs en hiem
Onderwerp	:	Ontwerp gemeenschappelijke regeling hûs en hiem
Portefeuillehouder/Teamleider	:	J. Nijboer / W. Buijs
Extern zaak ID (zaakcode)	:	0085157121

Datum collegevergadering
11 oktober 2022

Voorgesteld besluit
1. Geen zienswijze in te dienen op het ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling (GR) van hûs en hiem;
2. Het college toestemming te verlenen om de gewijzigde gemeenschappelijke regeling te treffen.

Openbaar
Ja, passief via openbaar verslag.

Inleiding
Op 15 februari 2022 besloot de raad om in te stemmen met een proces voor een nieuw adviesstelsel voor omgevingskwaliteit onder de Omgevingswet. De gemeenteraden van Weststellingwerf en Opsterland stemden in met eenzelfde inhoudelijk voorstel. De OWO-gemeenten trekken samen op in dit proces, dat vanuit een initiatief van de VFG door een Fryslân-brede ambtelijke werkgroep wordt ondersteund. In het raadsvoorstel dat ten grondslag lag aan uw besluit van 15 februari 2022, is daarover meer toegelicht.

Als onderdeel van het proces voor het nieuwe adviesstelsel moet de bestaande gemeenschappelijke regeling (verder: GR) van hûs en hiem Omgevingswet-proof worden gemaakt. Hierop heeft hûs en hiem een ontwerp voor een gewijzigde GR aan de deelnemende gemeenten gestuurd. Om deze wijziging van de GR in werking te laten treden, moeten de gemeenteraden daar toestemming voor verlenen. Toestemming kan alleen worden geweigerd wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Een concept van de gewijzigde GR is door genoemde ambtelijke werkgroep en door juristen van diverse deelnemende gemeenten bekeken. Daar waar nodig zijn verbeteringen aangebracht, met de nu voorliggende ontwerpversie als resultaat.

Naast het wijzigen van de GR dienen de gemeenteraden nog een Verordening op de gemeentelijke adviescommissie vast te stellen en de erfgoedverordening te wijzigen. Over deze beide regelingen volgt een separaat voorstel.

Argumenten
1 en 2. Beslispunten zijn gelijk aan voorstel van hûs en hiem en zorgen voor snelle besluitvorming
Op 1 juli 2022 is de vernieuwde Wet gemeenschappelijke regelingen van kracht geworden. Deze wet biedt gemeenteraden de mogelijkheid om een eventuele zienswijze in te dienen op een nieuwe of te wijzigen GR. Hûs en hiem heeft bij het aanleveren van de ontwerpversie van de gewijzigde GR aan de colleges van de deelnemende gemeenten gevraagd de beslispunten in de raadsvoorstellen op te nemen op de wijze zoals ook in dit voorstel is gedaan. Op deze manier is er in de gemeenten een uniforme wijze van besluitvorming. Dit helpt de snelheid van het proces.

Door het college te laten besluiten (punt 2) over de regeling en door als raad af te zien van een zienswijze (punt 1), kan de gewijzigde GR volgens hûs en hiem tijdig voor inwerkingtreding van de Omgevingswet worden vastgesteld.

1.1 De gewijzigde GR is omgevingswet-proof.
De bij dit voorstel gevoegde versie van de GR kan onder de Omgevingswet gaan en blijven functioneren, tot het moment waarop alle Friese gemeenten gezamenlijk hebben besloten op welke wijze de ruimtelijke adviescommissie in Fryslân in de toekomst moet gaan werken. Of dat opnieuw binnen een GR gebeurt, ligt niet vast. De aanpassing van de GR is inhoudelijk niet van betekenis. De GR is aangepast aan de komst van de Omgevingswet. Er is vooral gekeken naar terminologie en bevoegdheden zodanig dat die straks niet strijdig zijn met de Omgevingswet.

Wij stellen uw raad voor om in te stemmen met de aanpassingen en geen zienswijze in te dienen. Indien u wel een zienswijze wilt indienen, dan heeft u daarvoor 8 weken de tijd, gerekend vanaf het moment van ontvangst van de ontwerpversie (artikel 1, lid 3 Wet gemeenschappelijke regelingen). De zienswijze moet worden ingediend bij ons college. De eventuele zienswijze moet het college dan betrekken bij de uiteindelijke vaststelling.

2.1 De Wet gemeenschappelijke regelingen schrijft toestemming van raad aan college voor
Tot voor kort stelden de colleges van de deelnemende gemeenten een GR vast en stelden zij de raden daarvan in kennis. De college blijven bevoegd gezag om een GR te treffen, maar nieuw is dat elk college de raad in de gelegenheid moet stellen om een zienswijze over het ontwerp in te brengen (artikel 1 lid 3, Wet gemeenschappelijke regelingen) en ook toestemming van de raad nodig heeft voor het mogen treffen van de regeling (artikel 1 lid 4, Wet gemeenschappelijke regelingen). De wet is hierop sinds 1 juli 2022 gewijzigd.

Wil de GR worden vastgesteld, dan moeten de colleges van alle deelnemende gemeenten gezamenlijk daartoe besluiten. Het college van de gemeente van de plaats van vestiging (Leeuwarden) zorgt voor de publicatie in het gemeenteblad (www.officielebekendmakingen.nl). Na die bekendmaking treedt de regeling in werking.

Kanttekeningen
1 en 2. Gevolgen niet-tijdige inwerkingtreding GR
Onder de Omgevingswet is een adviescommissie alleen verplicht voor het toetsen van de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een Rijksmonument. Indien de raden niet voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet toestemming (kunnen) geven voor het treffen/wijzigen van de GR, dan zal de nieuwe/gewijzigde GR niet in werking treden. Dit betekent dat de huidige GR wordt voortgezet in zijn huidige vorm, met zijn huidige taken en bevoegdheden.

Naast het wijzigen van de GR dienen de gemeenteraden afzonderlijk nog de Verordening op de gemeentelijke adviescommissie vast te stellen. Met die verordening stelt de betreffende gemeenteraad een adviescommissie in als bedoeld in artikel 17.9 van Omgevingswet. Dit betekent dat de gemeenteraad op het moment van het vaststellen van voornoemde verordening voldoet aan de vereisten uit de Omgevingswet. In de Verordening zoals deze in concept bij ons college bekend is, wordt het secretariaat van de commissie belegd bij GR hûs en hiem. Verder draagt de GR hûs en hiem kandidaten voor de adviescommissie voor aan de gemeenteraden. De gemeenteraden zijn uiteindelijk het orgaan dat de leden ook daadwerkelijk benoemt.

De vraag is of de GR hûs en hiem in zijn huidige vorm bevoegd is (of kan zijn) om deze taken voor de adviescommissie en gemeenteraad uit te voeren. Op grond van artikel 5 van de huidige GR heeft de regeling ten doel ‘de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen op het gebied van de bouwkunstige, stedenbouwkundige en landschappelijke schoonheid in de provincie Fryslân’. De taken staan opgesomd in artikel 6 van de GR. Naar mening van de jurist van hûs en hiem is de formulering van het huidige artikel 5 en artikel 6 voldoende ruim om, mocht het nodig zijn, alvast in de geest van de nieuwe regeling (GR) en ter overbrugging van de periode tussen inwerkingtreding Omgevingswet en de dan later in werking tredende wijziging van de GR, de taken van het secretariaat uit te kunnen voeren en leden van de adviescommissie aan de gemeenteraden voor te kunnen dragen. De juridische risico’s daarvan zijn volgens deze jurist zeer gering. Evenwel is dit een risico, wat er niet is als de GR en de Verordening op de gemeentelijke adviescommissie voor inwerkingtreding van de Omgevingswet worden vastgesteld en voor of tenminste tegelijk met de Omgevingswet in werking kunnen treden.

Financiële toelichting
N.v.t.

Publicatie voor bekendmaking
N.v.t.

Vervolg
a. Planning
N.v.t.

b. Communicatie
Geadviseerd wordt om geen bijzondere publiekscommunicatie te organiseren op dit vooralsnog vrij technische onderwerp.

c. Evaluatie / controle
N.v.t.

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris , burgemeester.

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief college wijziging GR hûs en hiem
2. Oplegnotitie wijziging GR hûs en hiem
3. Gewijzigde versie GR hûs en hiem (ontwerp)
4. Vigerende versie 2015 GR hûs en hiem
5. Was-wordt-tabel

Geheime stukken
N.v.t.